

In zaak 72/83,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van de Ierse High Court, in het aldaar aanhangig geding tussen

CAMPUS OIL LIMITED,
ESTUARY FUEL LIMITED,
McMULLAN BROS LIMITED,
OLA TEORANTA,
PMPA OIL COMPANY LIMITED,
TEDCASTLE McCORMICK & COMPANY LIMITED

en

MINISTER VAN INDUSTRIE EN ENERGIE,
IERLAND,
PROCUREUR-GENERAAL,
IRISH NATIONAL PETROLEUM CORPORATION LIMITED,

om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van de artikelen 30 en 36 EEG-Verdrag met betrekking tot een nationale regeling inzake de bevoorrading met aardolieprodukten,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt: Mackenzie Stuart, president, T. Koopmans, K. Bahlmann en Y. Galmot, kamerpresidenten, P. Pescatore, A. O'Keefe, G. Bosco, O. Due en U. Everling, rechters,

advocaat-generaal: Sir Gordon Slynn
griffier: H. A. Rühl, hoofdadministrateur

het navolgende

ARREST

De feiten

De feiten, het procesverloop en de krachtens artikel 20 van 's Hofs Statuut-EEG ingediende schriftelijke opmerkingen kunnen worden samengevat als volgt:

I — De feiten en het procesverloop

1. Krachtens section 2 van de Ierse Fuels (Control of Supplies) Act 1971 (hierna: de wet van 1971), zoals gewijzigd in 1982, kan de Ierse regering, indien zij dit in het algemeen belang nodig acht, bij besluit (Order) bepalen, dat de bevoegde minister namens de staat wordt belast met het toezicht op de brandstofvoorziening en -distributie. Een dergelijk besluit blijft van kracht voor een bepaalde periode, die volgens de wet van 1982 maximaal twaalf maanden bedraagt, tenzij bij nader besluit de geldigheidsduur wordt verlengd. Op 11 april 1979 stelde de Ierse regering een besluit vast waarin zij verklaarde, dat het algemeen belang toezicht vereiste op de brandstofvoorziening en -distributie; dit besluit werd nadien herhaaldelijk verlengd.

Luidens section 3 van de wet van 1971, zoals gewijzigd bij de wet van 1982, kan de minister krachtens een dergelijk besluit maatregelen treffen ter regulering of controle van de aankoop, de aanvoer, de distributie of de verhandeling van de soort of soorten brandstof waarop dit

besluit betrekking heeft, met het oog op de handhaving en verzekering van de bevoorrading met deze soort of soorten brandstof, alsmede maatregelen die ertoe strekken de invoer of de uitvoer van de betrokken soort of soorten brandstof te controleren, reguleren, beperken of verbieden.

2. Ierland wint zelf geen ruwe aardolie. Tot 1979 was de bevoorrading van de Ierse markt met geraffineerde aardolieprodukten grotendeels in handen van een kleine groep internationale oliemaatschappijen, zonder noodzakelijke of blijvende binding met de Ierse markt.

Teneinde de binnenlandse aardolievoorziening veiliger te stellen, richtte de Ierse regering in juli 1979 de Irish National Petroleum Corporation Limited (hierna: INPC) op; deze dient de aanvoer te verzekeren van een aanzienlijk deel van de vraag naar aardolie op de Ierse markt, een ordelijke ontwikkeling van de Ierse aardolieindustrie en aardoliemarkt te bevorderen en zorg te dragen voor de ontwikkeling en instandhouding van een economische bedrijvigheid die bijdraagt tot de efficiëncy van de Ierse aardolie-industrie.

De INPC heeft tijdelijke overeenkomsten voor de levering van ruwe aardolie gesloten met buitenlandse leveranciers. In 1981 nam zij ongeveer 10 % van de Ierse aardolievoorziening voor haar rekening. De door haar gekochte ruwe aardolie

werd voor haar rekening geraffineerd in de enige Ierse olieraffinaderij, te Whitegate in het graafschap Cork, of in Britse raffinaderijen.

De raffinaderij te Whitegate is eigendom van de Irish Refining Co. Ltd., waarvan de aandelen destijds in handen waren van vier grote oliemaatschappijen, te weten Shell Ltd., Esso Petroleum Co. Ltd., Texaco Trader Inc. en BP (Ireland) Ltd.

In augustus 1981 deelden de vier aandeelhouders van de Irish Refining Co. Ltd. de Ierse minister van Industrie en Energie mee, dat het in hun bedoeling lag de raffinaderij te Whitegate definitief te sluiten. Na vruchteloze onderhandelingen met deze maatschappijen over voortzetting van de activiteiten van de raffinaderij, moest de Ierse regering kiezen tussen aankoop van de raffinaderij door de staat of toestemming voor de sluiting ervan. Bij sluiting waren alle bedrijven die de Ierse markt van geraffineerde aardolieproducten voorzien gedwongen geweest, hun aardolie buiten Ierland te betrekken, dat wil zeggen hoofdzakelijk — voor ongeveer 80 % — in het Verenigd Koninkrijk.

De Ierse regering was van oordeel, dat het behoud van de raffinaderij te Whitegate noodzakelijk was om de bevoorrading zeker te stellen; na overleg met de Commissie van de Europese Gemeenschappen verwierf zij via de INPC alle aandelen van de Irish Refining Co. Ltd., de eigenares van de raffinaderij.

3. Daar de minister van Industrie en Energie en de oliemaatschappijen het er

niet over eens konden worden, op welke grondslag de produkten van de raffinaderij te Whitegate zouden worden verkocht, ging genoemde minister op 25 augustus 1982 krachtens section 3 van de wet van 1971, zoals gewijzigd in 1982, over tot vaststelling van de Fuels (Control of Supplies) Order 1982 (S.I. nr. 280 van 1982), ten einde de voortzetting van de activiteiten van de raffinaderij te Whitegate te verzekeren.

Dit besluit is van toepassing op een ieder die een der talrijke aardolieproducten waarop het betrekking heeft, in Ierland invoert. Het verplicht de betrokkenen, van enig aardolieproduct dat zij gedurende bepaalde gespecificeerde perioden nodig hebben, een percentage van de INPC te betrekken dat overeenstemt met de verhouding tussen de productie van de raffinaderij te Whitegate en de totale vraag naar dat product gedurende dezelfde periode van al degenen waarop het besluit van 1982 van toepassing is. De betrokkenen dienen de bevoegde minister alle nodige gegevens dienaangaande te verstrekken. Deze verplichte bevoorrading is beperkt tot 35 % van de door de betrokkene in totaal benodigde aardolieproducten of 40 % van zijn behoefte aan een bepaald aardolieproduct.

De koopprijs van deze produkten wordt vastgesteld door de minister van Industrie en Energie, rekening houdende met de kosten van de INPC of de Irish Refining Company Ltd., te weten rente, de financieringskosten, de algemene kosten voor de aankoop van ruwe aardolie, het vervoer, de opslag en de verwerking, alsmede alle andere kosten verband houdend met de exploitatie van de raffinaderij. De betrokkenen mogen deze bijkomende kosten doorberekenen in hun verkoopprijzen.

4. Campus Oil Limited, Estuary Fuel Limited, McMullan Bros. Limited, Ola Teoranta, PMPA Oil Company Limited en Tedcastle McCormick & Company Limited zijn in Ierland gevestigde handelaren in aardolieprodukten. Zij hebben zich verenigd in de Irish Independant Petroleum Association, een vereniging ter bescherming van de belangen van handelaren in aardolieprodukten, waarvan de aandelen in Ierse handen zijn en die zich uitsluitend of hoofdzakelijk tot de Ierse markt richten. Zij importeren en verkopen aardolieprodukten, vooral gasoliën en benzine. Zij voorzien in ongeveer 14 % van de Ierse vraag naar gasoline en in een iets hoger percentage van de vraag naar andere aardolieprodukten. De rest van de Ierse markt wordt bevoorrad door multinationale concerns.

Genoemde firma's hebben zich verzet tegen de verplichting, zich bij de INPC te bevoorraden, en hebben daartoe een klacht bij de Commissie ingediend.

Bij brief van 1 februari 1983 heeft de Commissie tegen Ierland een procedure krachtens artikel 169 EEG-Verdrag ingeleid wegens schending van de artikelen 30, 36, 85, 86 en 90 EEG-Verdrag. De Ierse regering heeft bij brief van 26 april 1983 haar opmerkingen over het daarin geformuleerde verwijt gemaakt.

5. Tegen de in de Fuel (Control of Supplies) Order 1982 voorziene verplichte bevoorrading hebben de verzoevende maatschappijen tevens beroep ingesteld bij de Ierse High Court, er toe strekkende dat het besluit onverenigbaar wordt verklaard met het EEG-Verdrag, inzonderheid de artikelen 30, 31, 36, 85, 86, 90, 92 en 93.

In de procedure voor de High Court stellen verzoeksters in het hoofdgeding, dat de krachtens het besluit van 1982 op hun rustende verplichting om 35 % van de door hen benodigde aardolieprodukten van de INPC te betrekken, een maatregel van gelijke werking als een kwantitatieve invoerbeperking vormt. Verweerders in het hoofdgeding betogen, dat deze verplichting niet als een dergelijke beperking kan worden aangemerkt en in ieder geval gerechtvaardigd is uit hoofde van de openbare orde en de openbare veiligheid en derhalve wordt gedekt door artikel 36 EEG-Verdrag.

Alvorens over te gaan tot beoordeling van de middelen en argumenten van partijen inzake de gevolgen van de litigieuze regeling voor de handelsactiviteiten van verzoeksters, de redenen van de overneming van de raffinaderij te Whitegate door de staat en de invoering van die regeling uit hoofde van de openbare orde en de openbare veiligheid, heeft de High Court het noodzakelijk geacht, het Hof een aantal vragen voor te leggen betreffende de uitlegging van het gemeenschapsrecht. Bij beschikking van 9 december 1982 heeft hij zich derhalve krachtens artikel 177 EEG-Verdrag tot het Hof gewend met een verzoek om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

1. Moeten de artikelen 30 en 31 EEG-Verdrag aldus worden uitgelegd, dat zij van toepassing zijn op een regeling als vastgesteld bij de Fuels (Control of Supplies) Order 1982 krachtens welke degenen die aardolieprodukten in een Lid-Staat van de Europese Economische Gemeenschap (in casu Ierland) invoeren, 35 % van de door hen benodigde aardolieprodukten van een staatsraffinaderij moeten betrekken?

2. Zo ja, moeten de begrippen „openbare orde” en „openbare veiligheid” in artikel 36 EEG-Verdrag met betrekking tot een regeling als bovenbedoeld besluit van 1982 aldus worden uitgelegd, dat

a) een dergelijke regeling krachtens artikel 36 EEG-Verdrag aan het toepassingsgebied van de artikelen 30 tot en met 34 wordt onttrokken, of

b) daaraan onder bepaalde, en zo ja onder welke omstandigheden kan worden onttrokken?

6. De verwijzingsbeschikking is op 28 april 1983 ingeschreven ter griffie van het Hof.

Krachtens artikel 20 van 's Hof's Statuut-EEG zijn schriftelijke opmerkingen ingediend door Campus Oil Limited, Estuary Fuel Limited, McMullan Bros Limited, Ola Teoranta, PMPA Oil Company Limited en Tedcastle McCormick & Company Limited, verzoeksters in het hoofdgeding, vertegenwoordigd door E. P. Fitzsimons, senior Counsel, R. Nesbitt, barrister-at-law, en A. & L. Goodbody, solicitors; Ierland, de minister van Industrie en Energie en de procureurgeneraal, verweerders in het hoofdgeding, vertegenwoordigd door L. J. Dockery, chief state solicitor, als gemachtigde; de Irish National Petroleum Corporation Limited, verweerder in het hoofdgeding, vertegenwoordigd door A. Cox Co., solicitors; en de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door de leden van haar juridische dienst R. Wainwright en J. Curall als gemachtigden.

Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan. Het heeft de Commissie echter uitgenodigd, een vraag te beantwoorden.

II — Schriftelijke opmerkingen

1. *Opmerkingen van verzoeksters in het hoofdgeding*

Verzoeksters in het hoofdgeding merken op, dat zij vóór de inwerkingtreding van het bestreden besluit ongeveer 75 % van de door hen verkochte aardolieproducten betrokken van in andere Lid-Staten gevestigde leveranciers en raffinaderijen. Deze aankopen geschieden tegen de prijs die gold bij de koop en hun afnemers profiteerden van deze concurrerende aankopen. Als kleine onafhankelijke oliemaatschappijen waren zij afhankelijk van hun individueel vermogen om met grote souplesse op de vrije markt te opereren. Het bestreden besluit maakt aan deze vrijheid ten ene male een einde en plaatst hen in een ongunstige concurrentiepositie ten opzichte van de op de Ierse markt opererende multinationale concerns.

Verzoeksters in het hoofdgeding verzetten zich niet tegen de aankoop en de exploitatie van de raffinaderij te Whitegate door de INPC, en hebben er geen enkel bezwaar tegen dat de Ierse staat deze raffinaderij exploiteert op basis van een vrije mededinging, dus niet op de grondslag van het bestreden besluit. Zij betwisten echter dat de Ierse staat hen kan verplichten, een aanzienlijk deel van hun behoeften aan aardolieproducten bij de raffinaderij te Whitegate te kopen tegen overeenkomstig het bestreden besluit vastgestelde prijzen, die hoger zijn dan

de prijs op de vrije markt. De bij het bestreden besluit ingevoerde verplichte bevoorrading dient te verzekeren, dat de raffinaderij te Whitegate niet met verlies werkt, en dwingt de afnemers de werking en de exploitatie van die raffinaderij te subsidiëren.

Met betrekking tot de *eerste vraag* zijn verzoeksters in het hoofdgeding van mening, dat de gedwongen bevoorrading een klassiek voorbeeld is van een maatregel van gelijke werking als een kwantitatieve beperking in de zin van de artikelen 30 en 31 EEG-Verdrag. Het besluit bevat een formele beperking van de handel in aardolieproducten en belet de Ierse importeurs, 35 % van de door hen benodigde aardolieproducten te importeren. Daar het besluit geen enkele mogelijkheid open laat om deze verplichting te ontgaan, is hier sprake van een uitdrukkelijke beperking van het vrije verkeer van aardolieproducten tussen Ierland en de andere Lid-Statens.

Gelet op het arrest van het Hof van 20 mei 1976 (de Peijper, zaak 104/75, Jurispr. 1976, blz. 613), heeft het bestreden besluit bovendien ten gevolge dat de INPC in een zodanige positie wordt gebracht, dat de ingevoerde aardolieproducten (zij het aanvankelijk ingevoerd in de vorm van ruwe aardolie) door de INPC worden gekanaliseerd. Een regeling die beperkingen stelt aan de importmogelijkheid van bepaalde handelaren, doch aan een andere handelaar een importmonopolie toekent, doet onvermijdelijk afbreuk aan het vrije verkeer van de betrokken goederen.

Naar aanleiding van de *tweede vraag* wijzen verzoeksters in het hoofdgeding erop, dat artikel 36 EEG-Verdrag in de rechtspraak van het Hof eng wordt uitgelegd. Zo heeft het alleen betrekking op gevallen van niet-economische aard (arrest van 19. 12. 1961, zaak 7/61, Com-

missie t. Italië, Jurispr. 1961, blz. 671; arrest van 9. 6. 1982, zaak 95/81, Commissie t. Italië, Jurispr. 1982, blz. 2187). In dit verband is van belang, dat de vraag betrekking heeft op een stelsel van verplichte aankoop tegen een vastgestelde prijs en dat het niet erom gaat, of Ierland al dan niet een olieraffinaderij moet bezitten.

Op het begrip „openbare orde” is door verweerders in het hoofdgeding geen serieus beroep gedaan. In ieder geval ondersteunt dit begrip het bestaan van een werkelijke en voldoende ernstige bedreiging, die een fundamenteel belang van de samenleving aantast, en moet het uitsluitend in communautair verband worden gezien (arrest van 4. 12. 1974, zaak 41/74, Van Duyn, Jurispr. 1974, blz. 1387; arrest van 27. 10. 1977, zaak 30/77, Regina t. Boucherau, Jurispr. 1977, blz. 1999). De bij het onderhavige besluit ingevoerde regeling heeft hoofdzakelijk een economische grondslag, want zij strekt ertoe, dat de raffinaderij te Whitegate kan worden geëxploiteerd met een gegarandeerde kring van afnemers zonder financieel verlies. Als financieel instrument is de regeling van economische aard, zodat zij niet wordt gedekt door de in artikel 36 bedoelde „openbare orde”. Men kan zich wellicht omstandigheden voorstellen, waarin de exploitatie van een olieraffinaderij door een Lid-Staat krachtens dit artikel gerechtvaardigd is; niets kan evenwel een stelsel van verplichte bevoorrading en een daarmee gepaard gaande prijsregeling rechtvaardigen.

Met betrekking tot de „openbare veiligheid” kan moeilijk enig verband worden gelegd met het hoofdzakelijk economische karakter van de regeling. De openbare veiligheid betreft veeleer de interne veiligheid van een staat dan de nationale

veiligheid in de tussen-staatse betrekkingen. Al aangenomen dat zij een element van externe veiligheid omvat, dan dekt dit nog niet de bij het bestreden besluit ingevoerde maatregel.

op welke gronden de aankoop van de raffinaderij te Whitegate en de invoering van de bestreden regeling gerechtvaardigd waren. De volgende feiten zijn huns inziens relevant.

Evenals bij de uitlegging van het begrip „openbare orde“, kan het Hof hulp bieden bij het bepalen van de omvang en de draagwijdte van het begrip „openbare veiligheid“ in de zin van artikel 36. Daartoe behoort de naleving van de wet en de handhaving van de orde binnen een staat. In bepaalde extreme gevallen kan de hulp van het leger noodzakelijk zijn om de veiligheid te waarborgen. Daarentegen bestaat er geen enkel verband tussen dit begrip en een regeling als de onderhavige. Alleen de eigendom en de exploitatie van de raffinaderij te Whitegate door de staat, doch niet de verplichte bevoorrading kunnen gerechtvaardigd zijn uit hoofde bescherming van de openbare veiligheid.

2. *Opmerkingen van Ierland, het ministerie van Industrie en Energie en de procureur-generaal*

De Ierse regering zet de Ierse wetgeving en het procesverloop voor de High Court uiteen. Zij wijst erop, dat de verwijzende rechter de prejudiciële vraag heeft gesteld zonder de feiten te hebben vastgesteld en zonder dat verweerders hebben kunnen uiteenzetten en bewijzen,

De Ierse regering zag zich destijds gedwongen op zeer korte termijn een besluit te nemen over de aankoop van de raffinaderij, daar Ierland ter verzekering van de aardolievoorziening diende te beschikken over een opererende olieraffinaderij. Na aankoop van de raffinaderij heeft de regering zich grote inspanningen getroost om via onderhandelingen een vrijwillige regeling voor de exploitatie van de raffinaderij te treffen. Zij kwam echter tot de conclusie, dat alleen een bindende regeling het mogelijk maakte, de raffinaderij te exploiteren met enige zekerheid over een continue afzet van haar produktie en een billijke behandeling van alle oliemaatschappijen op voor hen aanvaardbare voorwaarden. De uitzonderlijke afhankelijkheid van Ierland van één enkele bevoorradingsbron voor de invoer van geraffineerde aardolieprodukten, te weten het Verenigd Koninkrijk, blijkt uit de historie en de ernst van de onderbrekingen in de aardolievoorziening in de jaren 1970. Ierland is voor alle facetten van het bestaan van de natie afhankelijk van aardolie als energiebron, niet alleen uit economisch maar ook uit sociaal, medisch, militair en politieel oogpunt. De Ierse regering streeft echter voortdurend naar een oplossing ter vervanging van de huidige tijdelijke maatregelen. Andere landen en andere Lid-Staten voeren overigens een zelfde beleid om de aanvoer van aardolieprodukten te waarborgen. Te denken valt aan het stelsel van toezicht op de verdeling van aardolieprodukten, dat de Franse regering met instemming van de Commissie handhaaft.

De Ierse regering merkt met betrekking tot de *eerste vraag* op, dat de artikelen 30 en 31 EEG-Verdrag iedere vorm van discriminatie die tot doel heeft, nationale produkten op enigerlei wijze te beschermen of te bevoordelen, verbieden. De bestreden regeling heeft noch tot doel noch ten gevolge, dat het intracommunautaire handelsverkeer op enigerlei wijze wordt beïnvloed. Daar in Ierland geen ruwe aardolie voorkomt, heeft de regeling alleen tot gevolg dat een gedeelte van de ingevoerde geraffineerde aardolie wordt vervangen door ruwe aardolie. Een dergelijke regeling valt dus niet onder het toepassingsgebied van de artikelen 30 en volgende EEG-Verdrag.

De Ierse regering betoogt met betrekking tot de *tweede vraag*, dat artikel 36 EEG-Verdrag de Lid-Staten op de daarin genoemde gebieden een primaire bevoegdheid geeft. Het staat in de eerste plaats aan de nationale autoriteiten om uit te maken, welke maatregelen moeten worden getroffen. Bij de „openbare veiligheid” gaat het om een bijzonder begrip, daar de Gemeenschap terzake geen eigen bevoegdheid heeft en de Lid-Staten al hun bevoegdheden hebben behouden. Meer dan voor de andere in artikel 36 genoemde begrippen dient het Hof derhalve bij het begrip „openbare veiligheid” de opvatting te respecteren die een Lid-Staat zelf hierover heeft. Dit geldt in het bijzonder, wanneer de regering van de betrokken staat voor haar maatregel een plechtig verklaring heeft afgelegd.

Besluiten inzake de openbare veiligheid worden dikwijls onder bijzonder spoedeisende omstandigheden genomen. Bovendien heeft Ierland de Commissie in casu herhaaldelijk geraadpleegd en stonden de diensten van de Commissie tamelijk positief tegenover de Ierse voorstel-

len. Eerst in juli 1982, nadat de raffinaderij was gekocht, maakte de Commissie haar bezwaren kenbaar.

De rechtvaardiging van de bestreden regeling is geenszins ontleend aan economische overwegingen, maar aan de openbare orde en de openbare veiligheid, die nauw verband houden met het zeker stellen van de voorziening in aardolieprodukten voor alle mogelijke doeleinden. Hiertoe moet speciaal worden gewezen op de geografische ligging van Ierland, het ontbreken van eigen aardoliebronnen en de omstandigheid dat Ierland, gezien de situatie op de internationale oliemarkt en vooral de overheersende positie van enkele multinationale olieconcerns, voor 80 tot 90 % van de behoefte aan geraffineerde aardolieprodukten afhankelijk is van het Verenigd Koninkrijk. Onder deze omstandigheden was de Ierse regering van oordeel, dat zij ter bescherming van de openbare veiligheid en de openbare orde een grote mate van onafhankelijkheid moest behouden voor de aankoop van ruwe aardolie en de raffinagecapaciteit.

Vóór de invoering van de onderhavige regeling — een maatregel van tijdelijke aard — zijn alle alternatieven onderzocht. De bevoegde minister zoekt voortdurend naar mogelijkheden om de regeling op te schorten. Zij moet echter worden gehandhaafd zolang geen aanvaardbaar alternatief is gevonden.

Tijdens de onderhandelingen met de oliemaatschappijen bleek, dat de grootste oliemaatschappijen hoogstens bereid waren aardolieprodukten van de raffinaderij te Whitegate te kopen tegen de laagste internationale locoprijzen, en zelfs dan

nog alleen op voorwaarde, dat Whitegate slechts een onbelangrijke leverancier van deze produkten zou zijn; daarmee zou de afzet van de produkten van de raffinaderij hoogst onzeker zijn. Enkele maatschappijen verklaarden zelfs dat zij in het geheel geen produkten van de raffinaderij zouden kopen, ongeacht de prijs; andere gaven de voorkeur aan de bindende regeling, daar zij dit billijker achtten. Sinds de raffinage te Whitegate in augustus 1982 weer werd voortgezet, zijn de prijzen van de daar geraffineerde produkten gezakt tot een niveau dat veel dichter bij de gemiddelde prijs bij invoer ligt. De datum waarop de litigieuze regeling kan worden afgeschaft, hangt echter niet alleen af van het nog bestaande verschil in prijsniveau, maar ook van de bereidheid van de oliemaatschappijen om — zelfs tegen concurrerende prijzen — produkten van de raffinaderij te betrekken. Een andere factor van groot belang is de vraag of de oliemaatschappijen, anders dan tot dusver het geval is, bereid zijn op Iers gebied voldoende voorraden aardolieprodukten aan te houden.

Concluderend is de Ierse regering van oordeel, dat de openbare orde en de openbare veiligheid in de zin van artikel 36 mede betrekking hebben op maatregelen van een Lid-Staat die noodzakelijk zijn ter verzekering van de voorziening in aardolieprodukten. Het ligt op de weg van de nationale rechter om te beoordeelen, of de betrokken maatregelen inderdaad uit dien hoofde gerechtvaardigd zijn.

3. *Opmerkingen van de INPC*

Ter aanvulling van het betoog van de Ierse regering maakt de INPC enkele

opmerkingen over de tweede vraag. Om deze vraag te kunnen beantwoorden, dient het Hof te beschikken over alle gegevens inzake de zeer bijzondere situatie op de Ierse markt voor aardolieprodukten. Daartoe wijst zij op de volgende omstandigheden.

Ierland is meer dan de meeste andere Lid-Staten afhankelijk van aardolieprodukten; het gebruikt aardolie om te voorzien in 66 % van zijn energiebehoeften, tegen een gemiddelde van 51 % in de EEG. De capaciteit van de raffinaderij te Whitegate dekt slechts twee derde van de Ierse behoeften; andere Lid-Staten hebben een raffinagecapaciteit die groter is dan de totale vraag en beschikken over meerdere nationale raffinaderijen. Ierland is voornamelijk afhankelijk van de invoer van aardolieprodukten uit het Verenigd Koninkrijk; dit verzorgt 83 % van de Ierse importen, hetgeen echter slechts 5 % van de Britse export vertegenwoordigt. De multinationale oliemaatschappijen hebben in Ierland een veel sterkere positie dan in enige andere Lid-Staat en Ierland is niet in staat om een effectief toezicht te houden op de distributie van aardolieprodukten. Vooral in crisistijden dient Ierland daarom over een raffinagecapaciteit te beschikken om de hoogst nodige bevoorrading te verzekeren. In oorlogstijden dient Ierland, als niet-gebonden land dat geen deel uitmaakt van de NATO, in zijn eigen behoeften te kunnen voorzien. Om soortgelijke redenen achten landen als Oostenrijk, Nieuw-Zeeland, Cyprus, Barbados, Jamaica en Thailand, die zich geopolitiek en economisch in een analoge situatie bevinden als Ierland, de aanwezigheid van een raffinaderij op hun grondgebied van essentieel belang voor hun nationale veiligheid. Een op nationaal grondgebied gelegen raffinaderij waarborgt de veiligheid echter alleen, wanneer zij in bedrijf

wordt gehouden en constant ruwe en geraffineerde aardolie afneemt.

discriminatie of een verkapte beperking van het handelsverkeer tussen Lid-Staten.

In oktober 1981 stemde de Raad in met een mededeling van de Commissie inzake de „problemen met betrekking tot de olieraffinageindustrie in de Gemeenschap”; de Raad erkende, „dat de inkrimping en herstructurering van de industrie noodzakelijk is en door de industrie zelf tot stand dient te worden gebracht, mits de continuïteit van de bevoorrading van de betrokken regio's geen gevaar loopt.” Die continuïteit van de bevoorrading zou ernstig in gevaar zijn gebracht bij sluiting van de enige Ierse raffinaderij.

Volgens de INPC ware het voorbarig om nu reeds, zonder diepgaand onderzoek naar bovengenoemde omstandigheden en naar de beweegredenen van de regering voor invoering van de onderhavige regeling, een antwoord op de tweede vraag te geven.

In ieder geval moeten de begrippen „openbare orde” en „openbare veiligheid” aldus worden uitgelegd, dat de onderhavige regeling niet valt onder de artikelen 30 tot en met 34 EEG-Verdrag. Een gewaarborgde aardolievoorziening is voor het dagelijks leven in een land immers even belangrijk als een eigen wateraanvoer, een behoorlijk wegennet en een riolering. De inrichting van deze diensten behoort tot de verantwoordelijkheid van de staat. Het zeker stellen van de aardolievoorziening behoort dus niet tot het gebied van de handel en economie, maar tot de rechtstreekse verantwoordelijkheid voor het dagelijks leven van de bewoners van het betrokken land, de openbare orde en de openbare veiligheid. De onderhavige regeling valt binnen de beoordelingsvrijheid waarover de Lid-Staten terzake beschikken. Tenslotte vormt zij geen middel tot willekeurige

Met betrekking tot de vraag, onder welke omstandigheden een regeling als de onderhavige aan het toepassingsgebied van de artikelen 30 tot en met 34 EEG-Verdrag kan worden onttrokken (vraag 2, sub b), merkt de INPC het volgende op. Het zeker stellen van de aardolievoorziening is van essentieel belang voor het dagelijks leven van de Ierse burger en de goede werking van de diensten waarvoor de staat direct of indirect verantwoordelijk is; het staat aan de regering, zorg te dragen voor een constante bevoorrading; de regering bepaalt, of een regeling als de onderhavige het juiste middel is om de bevoorrading zeker te stellen; zelfs wanneer er andere methoden bestaan om een zekere bescherming te waarborgen, valt een bepaalde keuze onder de door het Verdrag aan die staat gelaten beoordelingsvrijheid; de regering is gerechtigd, maatregelen te treffen om te waarborgen dat Ierland niet verstoken is van raffinagecapaciteit.

4. *Opmerkingen van de Commissie*

De Commissie merkt op dat zij in eerste instantie een zeker begrip toonde voor de moeilijkheden van de Ierse regering. Zij wees er daarbij evenwel op, dat een verplichte bevoorrading wellicht onvereenigbaar zou zijn met de artikelen 30 en 36 EEG-Verdrag. Eerst toen verzoeksters in het hoofdgeding een klacht indienden, heeft zij zich een oordeel gevormd over het litigieuze besluit.

Het antwoord op de *eerste vraag* moet bevestigend luiden, want de kopers van aardolieproducten worden belet om naar

eigen goeddunken 35 of 40 % van hun aankopen bij de INPC te vervangen door ingevoerde geraffineerde produkten. Deze maatregel kan de intracommunautaire handel rechtstreeks en daadwerkelijk belemmeren en is discriminerend, daar zij de aankoop van ingevoerde produkten door particulieren verhindert en dwingt tot aankoop van nationale produkten.

Het antwoord op beide onderdelen van de *tweede vraag* moet ontkennend luiden.

Het belang dat de Ierse regering wil beschermen, is van economische aard en kan dus niet worden gerechtvaardigd met een beroep op artikel 36 EEG-Verdrag.

De nagestreefde bescherming van de nationale brandstofvoorziening in geval van een oliecrisis heeft ten doel, de normale voortgang van het economisch leven te waarborgen. Ook al kunnen economische maatregelen andere dan zuiver economische gevolgen hebben, een geheel of overwegend economische maatregel verandert niet van aard om de eenvoudige reden, dat hij ook andere dan economische gevolgen kan hebben. De in artikel 36 voorziene uitzondering uit hoofde van de openbare orde heeft betrekking op de bescherming van fundamentele staatsbelangen, de uitzondering uit hoofde van de „openbare veiligheid” moet worden beperkt tot gebieden als de nationale verdediging en handhaving van de burgerlijke vrede, voor zover deze gebieden niet vallen onder de meer specifieke bepalingen van de artikelen 223, 224 en 225 EEG-Verdrag.

Al aangenomen, dat het opleggen van beperkingen aan de invoer van aardolieprodukten die bestemd zijn voor de brandstofvoorziening, gerechtvaardigd kan zijn uit hoofde van de openbare veiligheid of de openbare orde, dan nog is de Ierse regering er niet in geslaagd aan te tonen, dat de bevoorrading met ingevoerde aardolieprodukten, die niet door de INPC te Whitegate zijn geproduceerd, een bedreiging vormt van de Ierse belangen. De verstoringen in de aardolievoorziening die zich in het verleden hebben voorgedaan, al aangenomen dat deze een bedreiging voor de openbare veiligheid of de openbare orde hebben gevormd, staan volstrekt niet in verband met de in het bestreden besluit voorziene verplichte bevoorrading. De oorzaak van de verstoring in de bevoorrading in 1973/74 was immers niet gelegen in de invoer van aardolieprodukten of de schaarste aan geraffineerde produkten, doch in de schaarste aan ruwe aardolie. Het bestaan van de raffinaderij te Whitegate heeft de belemmeringen destijds niet kunnen verhinderen en zal dergelijke situaties in de toekomst evenmin verhinderen.

In ieder geval is het besluit niet doeltreffend en niet geschikt om de bevoorrading zeker te stellen. Het ware probleem voor de Lid-Staten die afhankelijk zijn van ingevoerde aardolieprodukten, is de kans op plotselinge schaarste aan ruwe aardolie. Het bezit van een raffinaderij kan in dat geval de bevoorrading niet waarborgen. Er bestaat op het ogenblik, en waarschijnlijk nog voor enige tijd, een zeer groot overschot aan raffinagecapaciteit in de Gemeenschap. De richtlijnen nrs. 68/414/EEG en 72/425/EEG verplichten de Lid-Staten bepaalde voorraden brandstoffen aan te houden; dit kan echter hetzij in de vorm van ruwe aardolie hetzij in de vorm van geraffineerde aardolieprodukten. Deze richtlijnen geven derhalve geenszins steun aan de gedachte, dat een raffinagecapaciteit nood-

zakelijk is. De voorraden kunnen overigens ook worden opgeslagen op het grondgebied van een andere Lid-Staat, in het kader van een overeenkomst tussen de betrokken regeringen. In ieder geval kan de bevoorrading worden gewaarborgd zonder de handel in geraffineerde aardolieprodukten te belemmeren. Zo waarborgen andere Lid-Staten, met inbegrip van die welke niet beschikken over toereikende raffinagecapaciteiten, hun bevoorrading in overeenstemming met genoemde richtlijnen door opslag van brandstoffen in de voor hun situatie meest geschikte vorm, in vele gevallen gedeeltelijk in een andere Lid-Staat. Aangenomen overigens dat Ierland een bijzondere reden heeft om zijn voorraden op eigen grondgebied op te slaan, dan verklaart dit nog niet de noodzaak om de raffinaderij te behouden noch de in het bestreden besluit voorziene invoerbeperkingen.

Met betrekking tot de vraag, of andere omstandigheden een afwijking van artikel 30 kunnen rechtvaardigen, meent de Commissie dat daartoe op geen der in artikel 36 EEG-Verdrag genoemde gronden een beroep kan worden gedaan. In casu kan evenmin een beroep worden gedaan op een andere „dringende behoefte” verband houdende met het openbaar belang, als bedoeld door het Hof in de zaken 120/78 (Rewe, Jurispr. 1979, blz. 649), 788/79 (Gilli, Jurispr. 1980, blz. 2071) en 130/78 (Keldermann, Jurispr. 1981, blz. 527), te meer nu het hier gaat om een discriminerende maatregel. De richtlijnen nrs. 78/414/EEG en 72/425/EEG van de Raad geven geen steun aan de gedachte, dat het bestaan van een olieraffinaderij noodzakelijk is om aan die richtlijnen te voldoen. De Ierse regering heeft geen beroep gedaan op artikel 224 EEG-Verdrag; de toepassing van de specifieke bepalingen van dit artikel veronderstelt dat de openbare orde feitelijk is verstoord. Overigens valt moeilijk in te zien, hoe een bedreiging voor de aardolievoorziening kan worden

overwonnen door middel van beperking van de invoer van aardolieprodukten. Een regeling als de onderhavige kan dus geen rechtvaardiging vinden in enige andere bepaling of regel van gemeenschapsrecht.

III — Mondelinge behandeling

Ter terechtzitting van 14 februari 1984 zijn mondelinge opmerkingen gemaakt door verzoeksters in het hoofdgeding, vertegenwoordigd door E. P. Fitzsimons, Senior Counsel, en R. Nesbitt, Barrister, de minister van Industrie en Energie, Ierland en de Attorney General, vertegenwoordigd door N. Fenelly, Senior Counsel, en D. Burn, Barrister, INPC, vertegenwoordigd door J. Blainey, Senior Counsel, en D. O'Keefe, Barrister, de regering van het Verenigd Koninkrijk, vertegenwoordigd door F. Jacobs, Barrister, de Griekse regering, vertegenwoordigd door haar gemachtigde F. Spathopoulos, en de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door haar gemachtigden R. Wainwright en J. Curral.

Partijen in het hoofdgeding en de Commissie hebben in hoofdzaak de tijdens de schriftelijke behandeling ingenomen standpunten bevestigd.

De regering van het Verenigd Koninkrijk heeft haar opmerkingen beperkt tot de tweede vraag en voorgesteld deze te beantwoorden als volgt:

De term „openbare veiligheid” in artikel 36 EEG-Verdrag moet worden uitgelegd in de zin, dat hij ook maatregelen omvat die ertoe strekken fundamentele staatsbelangen te waarborgen die om die reden in aanmerking komen voor bescherming, daaronder begrepen de instandhouding van essentiële overheidsdiensten, of die

ertoe strekken het veilig en doeltreffend functioneren van de staat te waarborgen.

Een Lid-Staat kan geen excepties ontleend aan de openbare veiligheid of de openbare orde aanvoeren, indien de betrokken maatregelen in hoofdzaak gericht zijn op economische doelen.

Bedoelde maatregelen mogen niet verder gaan dan strikt noodzakelijk is om een rechtmatig, door artikel 36 beschermd doel te bereiken, en moeten voldoen aan de voorschriften van de tweede volzin van dit artikel.

De *Griekse regering* heeft opgemerkt dat artikel 90, lid 2, EEG-Verdrag van toepassing zou kunnen zijn. Een olieraffinaderij is een bedrijf van algemeen economisch belang in die zin, dat het bestaan ervan van de leveringen van geraffineerde aardolie op de nationale markt kan waarborgen. Voor de vraag of een

aankoopverplichting van wezenlijk belang is voor het verrichten van de activiteiten van een dergelijk bedrijf, moet in aamerking worden genomen dat een staatsbedrijf, evenzeer als onafhankelijke raffinaderijen, niet op voet van gelijkheid kan concurreren met verticaal geïntegreerde multinationale ondernemingen en zich in een ongunstige positie bevindt voor wat betreft haar mogelijkheden om grote hoeveelheden aan te kopen.

Na daartoe ter terechtzitting door het Hof te zijn verzocht, heeft de Commissie op 29 februari 1984 een reeks documenten overgelegd betreffende de voorschriften die gelden in het kader van het door de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling ingestelde Internationaal Energieagentschap.

De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 10 april 1984 conclusie genomen.

In rechte

- 1 Bij beschikking van 9 december 1982, ingekomen ten Hove op 28 april 1983, heeft de Ierse High Court krachtens artikel 177 EEG-Verdrag twee prejudiciële vragen gesteld over de uitlegging van de artikelen 30, 31 en 36 EEG-Verdrag, teneinde de verenigbaarheid met het Verdrag te kunnen beoordelen van een Ierse regeling, waarbij aan de importeurs van olieproducten de verplichting wordt opgelegd om zich tot een bepaald percentage van hun behoeften tegen door de bevoegde minister vastgestelde prijzen te bevoorraden bij een staatsbedrijf dat een op Iers grondgebied gevestigde raffinaderij exploiteert.
- 2 Deze vragen zijn gerezen in het kader van een geding tussen zes Ierse oliemaatschappijen, die zich uitsluitend of in hoofdzaak bezighouden met de handel in aardolieproducten in Ierland en die ongeveer 14 % van de Ierse markt voor benzine en een iets hoger percentage van de markt voor andere

aardolieprodukten bevoorraden, en de Ierse Staat en de Irish National Petroleum Corporation Limited (hierna: INPC). Verzoeksters in het hoofdgeding hebben de High Court verzocht, de „Fuels (Control of Supplies) Order” 1982 onverenigbaar te verklaren met het EEG-Verdrag.

- 3 Voornoemd besluit is door de Ierse minister van Industrie en Energie vastgesteld op grond van de bevoegdheden die hij ontleent aan de „Fuels (Control of Supplies) Act” 1971, zoals gewijzigd in 1982, om het behoud en de veiligheid van de bevoorrading met aardolieprodukten te waarborgen. Het verplicht een ieder die een der onder het besluit vallende geraffineerde aardolieprodukten importeert, een bepaald percentage van zijn behoeften aan aardolieprodukten van de INPC te betrekken tegen een door de minister op basis van de kosten van de INPC vastgestelde prijs.

- 4 De INPC is een bedrijf waarvan de aandelen in handen zijn van de Ierse staat en dat ten doel heeft de aanvoer van aardolie in Ierland te verzekeren; zij kocht in 1982 de aandelen van de Irish Refining Company Ltd., eigenaresse van de enige raffinaderij in Ierland, gelegen te Whitegate in het graafschap Cork. Voordien berustten de aandelen van de Irish Refining Company Ltd., die met de produktie van de raffinaderij te Whitegate ongeveer 35 % van de Ierse behoeften aan geraffineerde aardolieprodukten kan dekken, bij vier grote oliemaatschappijen, die het grootste deel van de Ierse markt aan geraffineerde aardolieprodukten in handen hebben. Het besluit om door aankoop van de Irish Refining Company Ltd. de raffinaderij te Whitegate te verwerven kwam tot stand na de mededeling van de vier grote internationale oliemaatschappijen, dat zij voornemens waren de raffinaderij te sluiten.

- 5 Als reden voor de aankoop van de Irish Refining Company Ltd. voerde de Ierse regering de noodzaak aan, om door instandhouding van een raffinagecapaciteit in Ierland de bevoorrading van de Ierse markt met aardolieprodukten te verzekeren, aangezien na sluiting van deze raffinaderij alle leveranciers van geraffineerde olieprodukten op de Ierse markt gedwongen zouden zijn geweest, zich buiten Ierland te bevoorraden; ongeveer 80 % van de bevoorrading is afkomstig uit één bron, te weten het Verenigd Koninkrijk.

- 6 De in het bestreden besluit neergelegde verplichting om bij de INPC te kopen, dient de afzet van de produktie van de raffinaderij te Whitegate te verzekeren. De hoeveelheid die van de INPC moet worden betrokken, is voor ieder olieprodukt gelijk aan de verhouding tussen de produktie van de raffinaderij te Whitegate gedurende een bepaalde periode en de totale behoefte aan dit olieprodukt gedurende dezelfde periode van al degenen op wie het besluit van 1982 van toepassing is. De verplichte bevoorrading is voor iedere importeur echter beperkt tot 35 % van zijn totale behoefte aan aardolieprodukten of 40 % van zijn behoefte aan een bepaald aardolieprodukt.

- 7 Verzoeksters in het hoofdgeding voeren tot staving van hun beroep aan dat het bestreden besluit in strijd is met het gemeenschapsrecht, inzonderheid het in artikel 30 EEG-Verdrag neergelegde verbod van kwantitatieve invoerbeperkingen en alle maatregelen van gelijke werking tussen de Lid-Staten. De Ierse regering en de INPC betwisten dat hier sprake is van een onder dit verbod vallende maatregel en betogen, dat het besluit in ieder geval op grond van artikel 36 EEG-Verdrag gerechtvaardigd is uit hoofde van de openbare orde en de openbare veiligheid, daar het ten doel heeft de goede werking van de enige Ierse raffinaderij te verzekeren, hetgeen noodzakelijk is met het oog op de bevoorrading van het land met aardolieprodukten.

- 8 Partijen in het hoofdgeding verschillen op detailpunten van mening over de omstandigheden en de redenen die voor de Ierse minister van Industrie en Energie aanleiding waren om het bestreden besluit vast te stellen. De High Court heeft het noodzakelijk geacht om, alvorens over te gaan tot instructie van de betwiste feiten, het Hof van Justitie te verzoeken zich uit te spreken over de strekking van de verdragsbepalingen inzake het vrije verkeer van goederen in een geval als het onderhavige. Hij heeft zich derhalve tot het Hof gewend met een verzoek om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:
  1. Moeten de artikelen 30 en 31 EEG-Verdrag aldus worden uitgelegd, dat zij van toepassing zijn op een regeling als vastgesteld bij de Fuels (Control of Supplies) Order 1982, krachtens welke degenen die aardolieprodukten in een Lid-Staat van de Europese Economische Gemeenschap (in casu Ierland) invoeren, 35 % van de door hen benodigde aardolieprodukten van een staatsraffinaderij moeten betrekken?

2. Zo ja, moeten de begrippen „openbare orde” en „openbare veiligheid” in artikel 36 EEG-Verdrag met betrekking tot een regeling als bovenbedoeld besluit van 1982 aldus worden uitgelegd, dat
  - a) een dergelijke regeling krachtens artikel 36 EEG-Verdrag aan het toepassingsgebied van de artikelen 30 tot en met 34 wordt onttrokken, of
  - b) daaraan onder bepaalde, en zo ja onder welke omstandigheden kan worden onttrokken?

- 9 De Ierse regering en de INPC zijn van oordeel dat verwijzing naar het Hof voorbarig is, nu de feiten in het hoofdgeding nog niet door de nationale rechter zijn vastgesteld. Een uitspraak over de gestelde vragen, inzonderheid het eerste deel van de tweede vraag, zou betekenen dat verweersters in het hoofdgeding definitief de mogelijkheid wordt ontnomen, hun standpunt voor de nationale rechter te verdedigen en alle nodige bewijsmiddelen aan te brengen, inzonderheid betreffende de redenen die het bestreden besluit rechtvaardigen.

- 10 Zoals het Hof herhaaldelijk heeft vastgesteld (zie inzonderheid het arrest van 10. 3. 1981 in de gevoegde zaken 36 en 71/80, Irish Creamery Milk Suppliers Association, Jurispr. 1981, blz. 735), staat het in het kader van de bij artikel 177 EEG-Verdrag ingestelde nauwe samenwerking tussen de nationale rechterlijke instanties en het Hof, gebaseerd op een onderlinge taakverdeling, aan de nationale rechterlijke instantie om te beslissen, in welke stand van het geding hij het Hof van Justitie een prejudiciële vraag dient voor te leggen, alsmede om daartoe de feiten van het geding en de argumenten van partijen — waarvan hij als enige rechtstreeks kennis heeft — te beoordelen, ter bepaling van het rechtskader waarin de gevraagde uitleg moet worden geplaatst. De keuze van het tijdstip waarop in casu een prejudiciële beslissing krachtens artikel 177 moest worden gevraagd, werd derhalve bepaald door overwegingen van proceseconomie en -opportuniteit, die niet ter beoordeling staan van het Hof, doch uitsluitend van de nationale rechter.

- 11 Aangezien het aan de nationale rechter staat om, aan de hand van de door het Hof verstrekte interpretatiegegevens met betrekking tot het gemeenschapsrecht, uitspraak te doen in het hoofdgeding, beschikken partijen in het kader van deze procedure over de mogelijkheid om alle nodige bewijsmiddelen aan te voeren, inzonderheid met betrekking tot de redenen die het bestreden besluit rechtvaardigen.

De eerste vraag: uitlegging van artikel 30 EEG-Verdrag

- 12 De eerste vraag van de High Court strekt ertoe te vernemen of artikel 30 EEG-Verdrag aldus moet worden uitgelegd, dat een regeling als het bestreden besluit een maatregel van gelijke werking als een kwantitatieve invoerbepanking vormt.
- 13 Volgens verzoeksters in het hoofgeding en de Commissie kan niet worden betwist dat dergelijke maatregelen, die de verplichting opleggen om zich ten dele binnen een Lid-Staat te bevoorraden, een beperkende werking op de invoer in de zin van artikel 30 EEG-Verdrag hebben.
- 14 De Ierse regering stelt daarentegen dat dit niet het geval is. In de eerste plaats zou de betrokken maatregel de invoer in het geheel niet belemmeren, daar in ieder geval alle in Ierland gebruikte ruwe of geraffineerde aardolie moet worden ingevoerd. Voorts zou artikel 30 aldus kunnen worden uitgelegd, dat het een ongeschreven uitzondering bevat voor produkten als aardolie, die van vitaal belang zijn voor het land.
- 15 Hiertoe moet er in de eerste plaats aan worden herinnerd dat volgens vaste rechtspraak van het Hof artikel 30 EEG-Verdrag, waar het maatregelen van gelijke werking als kwantitatieve invoerbepankingen verbiedt, doelt op maatregelen die al dan niet rechtstreeks, daadwerkelijk of potentieel het intracommunautaire handelsverkeer kunnen belemmeren.
- 16 De verplichting voor alle importeurs om een bepaald produkt tot een vastgesteld percentage van een nationale leverancier te betrekken, beperkt in zoverre de mogelijkheden om dit produkt in te voeren. Zij werkt dus beschermend ten gunste van een nationale produktie en benadeelt in gelijke mate de

producenten uit andere Lid-Staten, zulks onafhankelijk van de vraag of de voor de betrokken nationale productie gebruikte grondstof al dan niet moet worden ingevoerd.

- 17 Met betrekking tot het argument dat de Ierse regering ontleent aan het belang van aardolie voor het bestaan van het land, is het voldoende op te merken dat het Verdrag de toepassing van het beginsel van vrij verkeer uitstrekt tot alle goederen, zonder andere uitzonderingen dan waarin het Verdrag uitdrukkelijk voorziet. Het valt dus niet aan te nemen dat een produkt van de toepassing van dit fundamentele beginsel kan worden uitgezonderd, enkel omdat het van bijzonder belang is voor het bestaan of voor de economie van een Lid-Staat.

- 18 De Griekse regering wijst in dit verband op artikel 90, lid 2, EEG-Verdrag met het betoog, dat een raffinaderij een onderneming van algemeen economisch belang is en dat een staatsraffinaderij niet met de grote aardoliemaatschappijen kan concurreren zonder dat te haren gunste bijzondere maatregelen worden getroffen.

- 19 Dienaangaande moet worden vastgesteld, dat luidens artikel 90, lid 1, de Lid-Staten met betrekking tot de openbare bedrijven en de ondernemingen waaraan zij bijzondere of uitsluitende rechten verlenen, geen enkele maatregel mogen nemen of handhaven welke in strijd is met de regels van het Verdrag. Artikel 90, lid 2, dient aan te geven, binnen welke grenzen onder meer ondernemingen belast met het beheer van diensten van algemeen economisch belang onder de regels van het Verdrag vallen. Dit lid bevrijdt de Lid-Staat die een onderneming met een dergelijk beheer heeft belast evenwel niet van het verbod, om ten gunste van die onderneming en ter bescherming van haar activiteiten maatregelen te nemen die in strijd met artikel 30 EEG-Verdrag de invoer uit andere Lid-Staten belemmeren.

- 20 Op de eerste vraag van de High Court moet derhalve worden geantwoord dat artikel 30 EEG-Verdrag aldus moet worden uitgelegd, dat een nationale regeling volgens welke de importeurs van aardolieprodukten verplicht zijn om zich tot een bepaald percentage van hun behoeften bij een op het nationale grondgebied gevestigde raffinaderij te bevoorraden, een maatregel van gelijke werking als een kwantitatieve invoerbeperring vormt.

De tweede vraag: uitlegging van artikel 36 EEG-Verdrag

- 21 De tweede vraag strekt ertoe te vernemen of artikel 36 EEG-Verdrag, inzonderheid de daarin voorkomende begrippen „openbare orde” en „openbare veiligheid”, aldus moeten worden uitgelegd dat een regeling als de hier bedoelde, die is ingevoerd door een Lid-Staat die voor de bevoorrading met aardolieprodukten volkomen afhankelijk is van de invoer, aan het verbod van artikel 30 EEG-Verdrag kan worden onttrokken.
- 22 De Ierse regering en de INPC merken in dit verband op dat het aan de Lid-Staten staat om, in het kader van artikel 36 en inzonderheid met betrekking tot het begrip openbare veiligheid, te bepalen welke belangen moeten worden beschermd en welke maatregelen hiertoe moeten worden genomen. Gezien de omstandigheid dat Ierland voor de bevoorrading met aardolieprodukten in sterke mate afhankelijk is van de invoer uit andere landen, alsmede het belang van aardolie voor het bestaan van het land, zou het behoud van een raffinagecapaciteit op het nationale grondgebied onontbeerlijk zijn ten einde de nationale autoriteiten in staat te stellen, met de landen die ruwe aardolie produceren langlopende leverantieovereenkomsten te sluiten. Aangezien, aldus de Ierse regering en de INPC, de bestreden regeling het enige middel vormt om de afzet van de raffinaderij te Whitegate te waarborgen, is zij, als tijdelijke maatregel en totdat een andere oplossing kan worden gevonden om de goede werking van de raffinaderij te Whitegate te verzekeren, om redenen van openbare veiligheid gerechtvaardigd.
- 23 Volgens de regering van het Verenigd Koninkrijk omvat het begrip openbare veiligheid in artikel 36 EEG-Verdrag fundamentele staatsbelangen, zoals het behoud van essentiële overheidsdiensten of het waarborgen van een veilig en doeltreffend functioneren van de staat. Op de in dit artikel voorziene uitzonderingen kan geen beroep worden gedaan wanneer de betrokken maatregelen hoofdzakelijk een economische strekking hebben. De maatregelen mogen niet verder gaan dan noodzakelijk is om het in artikel 36 beschermde doel te bereiken.
- 24 Verzoeksters in het hoofdgeding wijzen erop dat het in casu niet erom gaat, of het behoud van een raffinagecapaciteit in Ierland noodzakelijk is, doch om de vraag of de regeling die is getroffen om deze raffinaderij in staat te stellen te functioneren, met een beroep op artikel 36 kan worden gerechtvaardigd. De bestreden regeling zou in werkelijkheid zijn ingevoerd om te

voorkomen, dat de raffinaderij met verlies moet werken. De maatregel zou derhalve hoofdzakelijk van economische aard zijn en niet onder de begrippen openbare veiligheid of openbare orde kunnen worden gebracht.

25 Volgens de Commissie vindt een nationale regeling als het bestreden besluit geen rechtvaardiging in artikel 36, nu de Gemeenschap, overeenkomstig de terzake op haar rustende verantwoordelijkheid, de nodige regelingen heeft getroffen om de bevoorrading met aardolieprodukten in geval van een crisis te waarborgen. Bovendien zou de Ierse regering met de bestreden regeling een economisch belang hebben nagestreefd, dat in het kader van artikel 36 niet in aanmerking kan worden genomen. In ieder geval zou de bestreden regeling ontoereikend en ondoeltreffend zijn om de bevoorrading van de Ierse markt te waarborgen; zij zou voorts onevenredig zijn, daar zij de importeurs verplicht om te kopen tegen door de bevoegde minister vastgestelde prijzen.

26 Met het oog op deze argumenten moet worden onderzocht

- in de eerste plaats, of een regeling als het bestreden besluit gerechtvaardigd is gelet op de terzake geldende gemeenschapsregelingen;
- in de tweede plaats of, gelet op de draagwijdte van de uitzonderingen uit hoofde van de openbare orde en de openbare veiligheid, artikel 36 een regeling als het bestreden besluit kan dekken,
- in de derde plaats, of het bestreden besluit van dien aard is dat het gestelde doel — de bevoorrading met aardolieprodukten te verzekeren — ermee kan worden bereikt, en of het beantwoordt aan het evenredigheidsbeginsel.

Rechtvaardiging van de bestreden maatregelen in het licht van de gemeenschapsregelingen terzake

27 Vastgesteld moet worden dat een beroep op artikel 36 niet langer gerechtvaardigd is, wanneer een gemeenschapsregeling voorziet in de maatregelen die nodig zijn om de bescherming van de in dit artikel genoemde belangen te waarborgen. Nationale maatregelen als voorzien in het bestreden besluit kunnen derhalve slechts gerechtvaardigd zijn, voor zover de bevoorrading van de betrokken Lid-Staat met aardolieprodukten onvoldoende gewaarborgd als door terzake door de gemeenschapsinstellingen getroffen maatregelen.

- 28 Inderdaad zijn op gemeenschapsniveau een aantal voorzieningen getroffen voor het geval zich moeilijkheden voordoen bij de bevoorrading met ruwe aardolie en aardolieprodukten. De richtlijnen van de Raad nrs. 68/414 van 20 december 1968 (PB L 308 van 1968, blz. 14) en 73/238 van 24 juli 1973 (PB L 228 van 1973, blz. 1) verplichten de Lid-Staten, minimumvoorraden aan te houden, en coördineren tot op zekere hoogte de nationale voorschriften inzake de wijze waarop hoeveelheden aan die voorraden kunnen worden onttrokken, het verbruik op specifieke wijze kan worden beperkt en de prijzen kunnen worden beheerst. Beschikking nr. 77/706 van 7 november 1977 (PB L 92 van 1977, blz. 9) voorziet in een communautair streven, het verbruik te beperken in geval van moeilijkheden bij de bevoorrading en de bespaarde hoeveelheden onder de Lid-Staten te verdelen. Tenslotte voorziet beschikking nr. 77/186 van de Raad van 14 februari 1977 (PB L 61 van 1977, blz. 23) in een stelsel van automatisch verleende vergunningen, opdat de ontwikkeling van de situatie van het intracommunautaire handelsverkeer kan worden gevolgd.
- 29 Daarnaast zijn maatregelen getroffen in het kader van het Internationaal Energieagentschap, ingesteld in het kader van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, waarbij de meeste Lid-Staten zijn aangesloten en waaraan de Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Commissie, als waarnemer meewerkt. Deze maatregelen beogen de totstandbrenging van solidariteit tussen de aangesloten landen bij schaarste aan aardolieprodukten, in ruimer dan communautair verband.
- 30 Hoewel deze voorzieningen in geval van schaarste aan aardolieprodukten het gevaar verminderen dat het de Lid-Staten aan onmisbare middelen zal ontbreken, is er niettemin in geval van crisis nog een reëel gevaar. Krachtens artikel 3 van beschikking nr. 77/186 van de Raad kan de Commissie als conservatoire maatregel een Lid-Staat onder bepaalde voorwaarden machtigen om de afgifte van exportvergunningen op te schorten. Deze machtiging mag echter uitsluitend worden verstrekt op voorwaarde, dat het traditionale handelsverkeer „zoveel mogelijk” gehandhaafd blijft. De Raad kan — een uitdrukkelijke verwijzing naar het traditionele handelsverkeer ontbreekt hier — deze machtiging met gekwalificeerde meerderheid van stemmen intrekken. Krachtens artikel 4 kan een Lid-Staat, in geval van een plotselinge crisis, onder bepaalde voorwaarden de afgifte van exportvergunningen gedurende tien dagen opschorten. In dat geval kan de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen passende maatregelen vaststellen.

- 31 Blijkens het voorgaande geeft de bestaande gemeenschapsregeling een Lid-Staat die voor de bevoorrading met aardolieproducten geheel of vrijwel geheel afhankelijk is van leveringen uit andere landen, bepaalde waarborgen, dat de leveringen uit de andere Lid-Staten bij een ernstig tekort zullen worden gehandhaafd, en wel in dezelfde verhouding als de bevoorrading van de markt van de leverende staat. De betrokken Lid-Staat heeft echter geen onvoorwaardelijke zekerheid, dat de leveringen onder alle omstandigheden ten minste voor het minimum van zijn behoeften zullen worden voortgezet. Onder deze omstandigheden valt niet uit te sluiten, ook wanneer ter zake een gemeenschapsregeling bestaat, dat een Lid-Staat een beroep doet op artikel 36 om passende aanvullende maatregelen op nationaal niveau te rechtvaardigen.

Draagwijdte van de uitzonderingen uit hoofde van de openbare orde en de openbare veiligheid

- 32 Zoals het Hof reeds herhaaldelijk heeft vastgesteld (zie het arrest van 12. 7. 1979, zaak 153/78, Commissie t. Duitsland, Jurispr. 1979, blz. 2555, alsmede de aldaar vermelde arresten), heeft artikel 36 EEG-Verdrag niet ten doel bepaalde onderwerpen voor te behouden aan de uitsluitende bevoegdheid van de Lid-Staten, doch laat het slechts toe dat in de nationale wetgevingen een uitzondering wordt gemaakt op het beginsel van het vrije verkeer van goederen, voor zover zulks gerechtvaardigd is en blijft ter bereiking van de in dit artikel genoemde doelstellingen.
- 33 Derhalve moet in dit licht worden beoordeeld, of het door de Ierse regering in het bijzonder aangehaalde begrip openbare veiligheid, in casu met uitsluiting van het begrip openbare orde het enige relevante, redenen omvat als in de gestelde vraag bedoeld.
- 34 Daartoe moet worden vastgesteld dat aardolieproducten, vanwege hun uitzonderlijk belang als energiebron in de moderne economie, van fundamenteel belang zijn voor het bestaan van een staat, daar niet alleen de goede werking van de economie, doch vooral van de instellingen en belangrijkste overheidsdiensten en zelfs het overleven van de bevolking ervan afhankelijk zijn. Een onderbreking van de bevoorrading met aardolieproducten en de daaraan verbonden gevaren voor het bestaan van een staat kunnen derhalve in ernstige mate afbreuk doen aan de openbare veiligheid, die krachtens artikel 36 mag worden beschermd.

- 35 Zoals het Hof herhaaldelijk heeft vastgesteld, laatstelijk in het arrest van 9 juni 1982 (zaak 95/81, Commissie t. Italië, Jurispr. 1982, blz. 2187), strekt artikel 36 ertoe, belangen van niet-economische aard te beschermen. Het kan een Lid-Staat immers niet worden toegestaan, zich aan de gevolgen van de in het Verdrag voorziene maatregelen te onttrekken onder voorwendsel van economische moeilijkheden ten gevolge van de opheffing van de belemmeringen van het intracommunautaire handelsverkeer. Gezien de omvang van de gevolgen die een onderbreking van de bevoorrading met aardolieprodukten voor het bestaan van een staat kan hebben, moet echter worden vastgesteld dat het streven, te allen tijde een minimale bevoorrading met aardolieprodukten te waarborgen, verder gaat dan overwegingen van zuiver economische aard en derhalve een doel kan vormen dat door het begrip openbare veiligheid wordt gedekt.
- 36 Hieraan moet worden toegevoegd dat het in verband met artikel 36 van belang is, dat de betrokken regeling gerechtvaardigd is om objectieve redenen, die beantwoorden aan de eisen van de openbare veiligheid. Wanneer deze rechtvaardiging eenmaal vaststaat, sluit de omstandigheid dat met de regeling naast doelstellingen van openbare veiligheid andere, eventueel door de Lid-Staat nagestreefde doelen van economische aard kunnen worden bereikt, de toepassing van artikel 36 niet uit.

De vraag of met de maatregelen de bevoorrading kan worden gewaarborgd; het evenredigheidsbeginsel

- 37 Volgens de rechtspraak van het Hof (zie de arresten van 12. 10. 1978, zaak 12/78, Eggers, Jurispr. 1978, blz. 1935, en van 22. 3. 1983, zaak 42/82, Commissie t. Frankrijk, Jurispr. 1983, blz. 1013) moet artikel 36, als uitzondering op een fundamenteel verdragsbeginsel, aldus worden uitgelegd, dat het geen andere gevolgen heeft dan hetgeen noodzakelijk is ter bescherming van de belangen die het beoogt te waarborgen, en dienen de krachtens dit artikel genomen maatregelen geen belemmeringen voor de invoer te scheppen die onevenredig zijn aan deze doeleinden. Op de grondslag van artikel 36 genomen maatregelen kunnen derhalve slechts gerechtvaardigd zijn, wanneer zij stroken met het door dit artikel beschermde belang en zij niet meer dan strikt noodzakelijk is afbreuk doen aan het intracommunautaire handelsverkeer.

- 38 In dit verband betwijfelen verzoeksters in het hoofdgeding en de Commissie in de eerste plaats, of de installatie van een raffinaderij de bevoorrading met aardolieprodukten in geval van een crisis kan waarborgen, aangezien een crisis vooral een schaarste aan ruwe aardolie teweegbrengt en de raffinaderij in een dergelijke situatie derhalve niet kan functioneren.
- 39 Bij de huidige situatie op de wereldmarkt voor aardolieprodukten zal een crisis waarschijnlijk in de eerste plaats leiden tot onderbreking of sterke vermindering van de leveringen van ruwe aardolie. De aanwezigheid van raffinagecapaciteit op zijn grondgebied biedt een staat echter de mogelijkheid, ter bevoorrading van de raffinaderij langlopende overeenkomsten met de producerende landen te sluiten, waardoor de bevoorrading in geval van een crisis beter is gewaarborgd. In dat geval loopt een staat een kleiner risico dan wanneer hij niet over eigen raffinagecapaciteit beschikt en geen andere mogelijkheid heeft dan zijn behoeften te dekken door aankopen op de vrije markt.
- 40 Anderzijds moet worden opgemerkt, dat het bestaan van een nationale raffinaderij een waarborg vormt tegen het bijkomende gevaar van onderbreking van de leveringen van geraffineerde produkten, waaraan een staat zonder eigen raffinagecapaciteit zich blootstelt. Deze laatste is dan immers afhankelijk van de grote oliemaatschappijen die de buitenlandse raffinaderijen beheersen, en van hun commercieel beleid.
- 41 Mitsdien kan worden vastgesteld dat de aanwezigheid van een raffinaderij op het nationale grondgebied, waardoor deze beide risico's worden verminderd, op doeltreffende wijze kan bijdragen tot een grotere zekerheid op het gebied van de bevoorrading met aardolieprodukten van een staat die niet zelf over ruwe aardoliebronnen beschikt.
- 42 Verzoeksters in het hoofdgeding en de Commissie zijn echter van oordeel dat het, al aangenomen dat de exploitatie van een raffinaderij in het belang van de openbare veiligheid gerechtvaardigd is, voor het bereiken van dit doel niet nodig en in ieder geval onevenredig is, de importeurs te verplichten om een bepaald percentage van hun behoeften tegen een door de bevoegde minister vastgestelde prijs bij de inheemse raffinaderij te betrekken.

- 43 De Ierse regering betoogt daarentegen, dat de aankoopverplichting het enige middel is om de raffinaderij te Whitegate in bedrijf te houden. Daartoe zou de capaciteit van de raffinaderij tot op zekere hoogte moeten worden benut; de grote internationale oliemaatschappijen, waarvan de Ierse markt in 1981 voor 80 % afhankelijk was, zouden definitief hebben verklaard, in geen geval bereid te zijn aardolieproducten van de raffinaderij te Whitegate te betrekken, daar zij er de voorkeur aan geven de produktie van hun eigen raffinaderijen in het Verenigd Koninkrijk af te zetten. De vaststelling van de verkoopprijs door de minister op basis van de kosten van de raffinaderij zou noodzakelijk zijn om verliezen tegen te gaan.
- 44 In dit verband moet worden beklemtoond, dat een Lid-Staat zich slechts ter rechtvaardiging van een maatregel van gelijke werking als een kwantitatieve invoerbepijking op artikel 36 kan beroepen, indien hetzelfde doel met geen andere — voor het vrije verkeer van goederen minder beperkende — maatregel kan worden bereikt.
- 45 In casu moet dus worden onderzocht, of de aan de importeurs van aardolieproducten opgelegde verplichting om produkten te kopen tegen prijzen die zijn vastgesteld op basis van de kosten van de betrokken raffinaderij, noodzakelijk is, al is het slechts tijdelijk, ter verzekering van de afzet van de produktie van de raffinaderij op een zodanig niveau, dat in het belang van de openbare veiligheid een minimale bevoorrading van de betrokken staat met aardolieproducten kan worden verzekerd in geval zich een crisis in de bevoorrading voordoet.
- 46 Dit zou het geval kunnen zijn indien de handelaren die het grootste deel van de betrokken markt in handen hebben, weigeren, zoals de Ierse regering stelt, zich bij de betrokken raffinaderij te bevoorraden. Voor de beoordeling van de vraag of de produktie van de raffinaderij vrij kan worden afgezet, moet ervan worden uitgegaan, dat de raffinaderij prijzen hanteert die concurrerend zijn op de betrokken markt. Mocht het niet mogelijk zijn, door industriële en commerciële maatregelen de financiële verliezen tegen te gaan die uit het hanteren van dergelijke prijzen kunnen voortvloeien, dan moeten deze verliezen door de betrokken Lid-Staat worden gedragen, behoudens het bepaalde van de artikelen 92 en 93 EEG-Verdrag.

- 47 Wat vervolgens de hoeveelheden aardolieprodukten betreft waarvoor in voorkomend geval een dergelijke verplichte bevoorrading kan gelden, moet erop worden gewezen dat deze in geen geval groter mogen zijn dan wat overeenkomt met de minimale bevoorrading van de betrokken staat die noodzakelijk is ter waarborging van de openbare veiligheid in bovengenoemde zin, inzonderheid de goede werking van de belangrijkste openbare diensten en de overleving van de bevolking.
- 48 Bovendien mogen de hoeveelheden aardolieprodukten waarvan de afzet door een dergelijk stelsel kan worden verzekerd, niet hoger liggen dan hetgeen op produktieniveau noodzakelijk is enerzijds om technische redenen, opdat terstond een produktiecapaciteit van de raffinaderij kan worden benut op een zodanig niveau, dat in crisissituaties de nodige capaciteit beschikbaar is, en anderzijds om voortdurend de verwerking mogelijk te maken van de ruwe aardolie waarover de betrokken staat leveringscontracten op lange termijn heeft afgesloten.
- 49 Het percentage van de totale behoeften van de importeurs van aardolieprodukten waarvoor de verplichte aankoop geldt, mag derhalve niet hoger liggen dan de verhouding tussen de hiervoor aangegeven hoeveelheden en het huidige totale verbruik van de betrokken Lid-Staat aan aardolieprodukten.
- 50 Het staat aan de nationale rechter om te beoordelen, of het bij het bestreden besluit ingevoerde stelsel die grenzen niet overschrijdt.
- 51 Op de tweede vraag moet derhalve worden geantwoord, dat een Lid-Staat die voor zijn bevoorrading met aardolieprodukten geheel of nagenoeg geheel op importen is aangewezen, om redenen van openbare veiligheid in de zin van artikel 36 EEG-Verdrag de importeurs de verplichting kan opleggen om een bepaalde percentage van hun behoeften te dekken bij een op zijn grondgebied gevestigde raffinaderij door aankopen tegen prijzen die door de bevoegde minister zijn vastgesteld op basis van de exploitatiekosten van die raffinaderij, indien de productie daarvan niet tegen concurrerende prijzen vrij op de betrokken markt kan worden afgezet. De hoeveelheden aardolieprodukten waarvoor een dergelijke regeling geldt, mogen niet groter zijn dan wat overeenkomt met de minimale bevoorrading die ter waarborging van de

openbare veiligheid van de betrokken staat noodzakelijk is, noch hoger liggen dan het produktieniveau dat vereist is om met het oog op een crisissituatie over voldoende raffinagecapaciteit te kunnen blijven beschikken en om voortdurend de verwerking mogelijk te maken van de aardolie waarvoor de betrokken staat leveringscontracten op lange termijn heeft gesloten.

Kosten

- 52 De kosten door de regering van de Helleense Republiek, de regering van het Verenigd Koninkrijk en de Commissie van de Europese Gemeenschappen wegens indiening hunner opmerkingen bij het Hof gemaakt, kunnen niet voor vergoeding in aanmerking komen. Ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beschikken.

HET HOF VAN JUSTITIE,

uitspraak doende op de door de Ierse High Court bij beschikking van 9 december 1982 gestelde vragen, verklaart voor recht:

1. Artikel 30 EEG-Verdrag moet aldus worden uitgelegd, dat een nationale regeling volgens welke de importeurs van aardolieprodukten verplicht zijn om zich tot een bepaald percentage van hun behoeften bij een op het nationale grondgebied gevestigde raffinaderij te bevoorraden, een maatregel van gelijke werking als een kwantitatieve invoerbeperking vormt.
2. Een Lid-Staat die voor zijn bevoorrading met aardolieprodukten geheel of nagenoeg geheel op importen is aangewezen, kan om redenen van openbare veiligheid in de zin van artikel 36 van het Verdrag de importeurs de verplichting opleggen om een bepaald percentage van hun behoeften te dekken bij een op zijn grondgebied gevestigde raffinaderij door aankopen tegen prijzen die door de bevoegde minister zijn vastgesteld op basis van de exploitatiekosten van die raffinaderij, indien de produktie daarvan niet tegen concurrerende prijzen vrij op de betrokken markt kan worden afgezet. De hoeveelheden aardolie-

produkten waarvoor een dergelijke regeling geldt, mogen niet groter zijn dan wat overeenkomt met de minimale bevoorrading die ter waarborging van de openbare veiligheid van de betrokken staat noodzakelijk is, noch hoger liggen dan het produktieniveau dat vereist is om met het oog op een crisissituatie over voldoende raffinagecapaciteit te kunnen blijven beschikken en om voortdurend de verwerking mogelijk te maken van de aardolie waarvoor de betrokken staat leveringscontracten op lange termijn heeft gesloten.

Mackenzie Stuart	Koopmans	Bahlmann	Galmot
Pescatore	O'Keeffe	Bosco	Everling

Uitgesproken ter openbare terechtzetting te Luxemburg op 10 juli 1984.

De griffier
voor deze

D. Louterman
Administrateur

De president

A. J. Mackenzie Stuart

CONCLUSIE VAN DE ADVOCaat-GENERAAL
SIR GORDON SLYNN
VAN 10 APRIL 1984 ¹

*Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,*

Op 1 september 1982 stelden Campus Oil Limited en vijf andere handelsmaatschappijen in aardolieprodukten beroep in bij de Ierse High Court tegen de minister van Industrie en Energie, Ierland, de Attorney General en de Irish National Petroleum Corporation Limited (hierna: INPC). Zij vorderden een verklaring

voor echt, dat de Fuel (Control of Supplies) Order 1982 (SI nr. 280 van 1982) onverenigbaar was met de artikelen 30 en 31 EEG-Verdrag en bijgevolg ongeldig. Zij vorderden voorts een voorlopig verbod aan verweerders om de Order, hangende de procedure, ten uitvoer te leggen.

Ondanks het bezwaar van verweerders, dat verwijzing naar het Hof van Justitie krachtens artikel 177 EEG-Verdrag

¹ — Vertaald uit het Engels.